

PLA ESTRATÈGIC 2021 – 2024

Antecedents

Portem mesos vivint en l'**excepcionalitat** i que els efectes a mig i llarg termini de la pandèmia estan arribant a tots els racons de la societat i arreu del planeta. Però, com en totes les crisis, hi ha col·lectius més vulnerables, sectors fràgils exposats a patir amb més cruïda les conseqüències negatives de la situació. La **resposta del conjunt de la societat** i de les administracions públiques per protegir aquests col·lectius marca la diferència entre tenir davant un panorama difícil o haver-nos d'enfrontar a un panorama desolador.

El teixit associatiu menorquí és divers i, per tant, convé estudiar amb cura com se'n veu afectat en la seva diversitat: la situació de les entitats sense ànim de lucre a l'illa presenta realitats ben diferents. Però és evident que la pandèmia ha tornat a posar en primera línia que l'organització de la societat civil, de la seva solidaritat i del seu voluntarisme, és clau en la **construcció** i el **manteniment** d'una **societat justa i igualitària** que no deixi ningú enrere. El paper que han jugat i segueixen jugant actualment les entitats de caràcter social i assistencial està fora de qualsevol dubte, com també ho està que una societat sense entitats culturals, educatives, ambientals o esportives és una societat empobrida i deshumanitzada; no només ens fa pitjor persones, sinó que ens afebleix com a conjunt. És responsabilitat de tots i totes assegurar que les entitats seran reconegudes i estaltonades com es mereixen. Per això, des del Fòrum ETS Menorca volem incidir en què, tot i que el futur sigui ple de contorns molt difosos, ara és ple d'oportunitats de canvi cap a una societat més solidària, justa i igualitària. Creiem que el paper que puguin tenir les entitats de Menorca depèn de com siguin capaces de resoldre i superar les mancances actuals i d'organitzar-se en xarxa. Més que mai, cal treballar per fer emergir tota la potència de l'**associacionisme** per fer front, amb l'esforç i dedicació que el caracteritzen, a les dificultats; i reeixir-ne.

El Fòrum ETS Menorca coneix de primera mà la capacitat de **transformació social** de les associacions i són, justament aquestes, l'expressió de la solidaritat i el voluntarisme de la ciutadania. Ara més que mai, **tenim reptes importants a superar**. És el nostre deure assolir-los amb **eines, propostes i idees**, que frueixen únicament de la **unió**. La connexió i la coordinació del teixit associatiu s'ha demostrat, al llarg de tots aquests anys, com una poderosa basa per aconseguir-ho i, des del Fòrum ETS Menorca, volem reforçar-ho perquè el conjunt de tota la societat, sense deixar ningú enrere, obrin un camí de desenvolupament i transformació social del teixit associatiu en general i del menorquí en particular.

Què és el Fòrum, avui

El Fòrum ETS Menorca és la **xarxa referent d'entitats no lucratives ni governamentals de Menorca**. Des de la nostra constitució, treballem amb l'objectiu últim de contribuir a facilitar un marc de treball i coordinació entre les associacions de l'illa, per apoderar-les i enfortir-les tant individual com col·lectivament; i per catalitzar esforços de representació davant altres espais de treball en xarxa i davant l'administració pública.

Hi poden participar **associacions, federacions, plataformes ciutadanes, entitats públicoprivades, cooperatives i ciutadania** de tots els àmbits d'actuació: sanitari, educatiu, social, ambiental, cultural i de cooperació. Es tracta d'un espai obert al qual les entitats es poden integrar en qualsevol moment i en la mesura de les seves possibilitats i interessos.

Aquest plantejament pretén sumar el màxim d'entitats no lucratives de Menorca, per tal que, juntes, enfortim el tercer sector de l'illa. Entenem que només així aconseguirem el reconeixement de la tasca de cadascuna d'elles i de totes en el seu conjunt, mitjançant els espais necessaris de participació i trobada entre l'administració pública i la ciutadania, així com l'assoliment d'un model social a Menorca basat en els drets humans i en els principis de sostenibilitat de la reserva de biosfera. Treballem, doncs, perquè la societat esdevingui més justa, equitativa, sostenible i solidària, responent així a les demandes i necessitats expressades per la ciutadania organitzada democràticament.

A dia d'avui, comptem amb **45 entitats adherides**, de les quals 6 estan pendents de ratificació final per part de l'Assemblea. Aquesta xifra representa un **notable increment** i és palès que l'interès de les entitats per esdevenir membres del Fòrum ETS Menorca va en augment, atesa la bona feina desenvolupada durant tots aquests anys.

Objectius fundacionals del Fòrum ETS Menorca

Xarxa. Posar en contacte i aliar les diferents entitats del tercer sector de Menorca per tal de sumar esforços i generar una tasca cooperativa que enforteixi cadascuna de les entitats i l'acció conjunta de totes elles.

Apoderament. Que el teixit associatiu de Menorca s'apoderi i tingui incidència en l'esdevenir de la societat menorquina, tant en la vida pública com com a canal d'expressió i vehiculació de les demandes de la ciutadania. Es tracta de contribuir a una transformació social a partir de les demandes i necessitats expressades per la ciutadania organitzada democràticament.

Reconeixement públic. El reconeixement públic de la tasca associativa implica tant la difusió de la feina de les entitats (mantenir espais permanents de difusió amb el suport de l'administració pública) com entendre el seu fet diferencial i distingir-lo en totes les accions i iniciatives institucionals que les afectin.

Visió tàctica del Fòrum ETS Menorca

Consideram que l'actual context de pandèmia, ple a vessar d'incertesa i dificultats afegides, requereix d'una **actitud proactiva** per part del Fòrum ETS. En aquest sentit, volem fer menció explícita a la nostra necessitat d'adaptar-nos conscient i constantment, responent així a les mancances i prioritats que puguin sorgir, en especial des d'aquelles entitats on la pèrdua de la presencialitat hagi tingut un major impacte. El present document vol, doncs, traçar unes línies estratègiques per als propers tres anys, contextualitzat alhora en el moment històric actual i gestionat al voltant de les amenaces i debilitats que pugui comportar.

El **Pla Estratègic 2021-2024** s'estructura entorn a tres eixos de treball:

1. Enfortiment del tercer sector de Menorca.
2. Reivindicació d'espais de participació efectiva i de trobada entre l'administració pública i la ciutadania.
3. Avanç cap a un model social a Menorca basat en els drets humans i en els principis de sostenibilitat de Reserva de la Biosfera.

Cal remarcar que els objectius específics es van sotmetre a votació en l'Assemblea General, portada a terme el març 2020 i, com a conseqüència, s'acorden els següents objectius generals, dels quals en neixen diversos d'específics, que han de servir per a guiar els esforços del Fòrum ETS Menorca en el transcurs dels anys venidors.

OG1. Enfortir del tercer sector de Menorca

- 1.1. Fomentar l'ajuda mútua entre les entitats no lucratives (ENL) per donar resposta a les necessitats presents.
 - A1. Recollir les necessitats que tenen les entitats.
 - A2. Crear espais de comunicació (espai web, whatsapp, newsletter...) on les entitats puguin realitzar consultes, llençar propostes i proporcionar informació a la resta d'entitats del Fòrum.
- 1.2. Oferir formació a partir de les necessitats recollides.
 - A3. Recollir les demandes de formació de les entitats.
 - A4. Organitzar tallers formatius per a les entitats de forma periòdica.
- 1.3. Fomentar la pedagogia de la participació.
 - A5. Aplicar de la unitat didàctica als centres educatius.
 - A6. Organitzar l'Escola de Ciutadania.
 - A7. Establir sinèrgies amb entitats (educatives, esportives, pacte per l'educació...), centres educatius i administracions públiques per introduir o crear programes educatius estables sobre associacionisme i participació ciutadana.
- 1.4. Promoure la interrelació entre la ciutadania i el tercer sector.
 - A8. Celebrar anualment la Mostra d'Entitats de Menorca.
 - A9. Suport al desenvolupament del directori d'entitats.
 - A10. Disposar d'espais periòdics en els mitjans de comunicació locals i insulars en els quals es puguin tractar temes del tercer sector.
 - A11. Obrir un portal web de les entitats a les demandes ciutadanes.

- 1.5. Analitzar i reflexionar sobre sistemes alternatius que millorin la gestió democràtica i de transparència de les ENL.
- A12. Clarificar la tasca social del voluntariat per evitar situacions en les quals se'n faci un ús poc adequat, així com promoure el seu reconeixement social.
 - A13. Recopilar, analitzar i debatre sobre sistemes que aprofundeixin la participació de la base social en la presa de decisions de la seva entitat.
- 1.6. Aconseguir un sistema d'ajudes públiques adaptat a les necessitats de les ENL.
- A14. Celebrar un debat públic amb representants dels diferents partits polítics per parlar del concepte i del procés en les adjudicacions de les ajudes públiques.
 - A15. Reclamar la introducció de les propostes del Fòrum en matèria d'ajudes públiques en la legislació de les diferents administracions públiques, especialment pel que fa a la reivindicació de la simplificació dels ajuts (formularis i justificacions); d'un finançament adaptat a les entitats (bestretes o pagaments avançats complerts); i d'un servei per a redacció de projectes per a les entitats.

OG2. Reivindicar espais de participació efectiva i de trobada entre l'administració pública i la ciutadania.

- 2.1. Esdevenir i ser reconeguts com a interlocutors del 3r sector amb l'administració.
- A16. Quantificar la realitat associativa menorquina, des del punt de vista de la seva aportació en la societat, l'estalvi que suposa per a les administracions públiques i la representativitat social que té. Paral·lelament, quantificar la força representativa del Fòrum ETS Menorca.
 - A17. Reivindicar la participació de les entitats del tercer sector competents en els òrgans públics de presa de decisions.
- 2.2. Aconseguir espais efectius de participació ciutadana.
- A18. Detectar les raons per les quals els espais de participació ciutadana existents són insatisfactoris.
 - A19. Realitzar un document propositiu que pugui incidir en la millora d'efectivitat d'aquests espais.
 - A20. Crear un decàleg que reculli les condicions mínimes necessàries per comptar amb la participació de les ENL en espais de participació institucionals.
- 2.3. Defensar el dret de participació, expressió i incidència de les entitats.
- A21. Pactar els principis cívics i socials del Fòrum ETS Menorca.
 - A22. Constituir un grup de treball que vetlli pel compliment efectiu de l'esmentat dret.

OG3. Avançar cap a un model social a Menorca basat en els drets humans i en els principis de sostenibilitat de Reserva de la Biosfera.

- 3.1. Realitzar un treball propositiu en relació als grans temes que vertebrin el nostre model de societat.
- A23. Involucrar activament el Fòrum ETS Menorca en xerrades i accions de les entitats adherides respecte a drets humans i socials.
 - A24. Constituir grups de treball que impulsin la creació de propostes i d'iniciatives de desenvolupament comunitari, tot potenciant el paper de les associacions pel treball comunitari.
 - A25. Redactar un recull d'accions per millorar el medi i ser més sostenibles transversalment, per a la seva posterior implantació a les entitats i difusió social.
 - A26. Donar a conèixer la realitat associativa als nous i fomentar-hi la seva participació.